

VIGSEL

Alminnelige bestemmelser

1. Ekteskap inngås ved at kvinne og mann offentlig, i vitners nærvær og for godkjent (borgerlig eller kirkelig) myndighet avgir løfte til hverandre om at de vil leve sammen i ekteskap, og dette erklæres å ha offentlig gyldighet.
2. Ekteskapsinngåelse etter kirkens ordning har både en juridisk og en kirkelig side. Den handling som er ekteskapsstiftende etter samfunnets lovgivning, foretas for Guds ansikt, og er derfor en kirkelig handling av gudstjenestlig karakter. Enkeltelementer ved handlingen, som musikk, opplesning og andre innslag må utformes i samsvar med dette.
3. Handlingen finner sted i kirken eller et annet gudstjenestested som etter biskopens avgjørelse kan brukes til vigsel.
4. Før handlingen har den som skal forrette – unntaksvis en annen på dennes vegne – en samtale med brudeparet.
5. Salmer og sanger må på forhånd godkjennes av forrettende prest og det musikalske stoff av kantor/organist.
6. Den forestående vigsel bør på forhånd bekjentgjøres gjennom kunngjøringene i en gudstjeneste, og brudeparet nevnes i forbønnen.
7. Hvis en vil feire **Bryllupsmesse**, følger en enten ordningen **Vigsel** til og med siste salme. Denne blir da salme før nattverden, etterfulgt av høymessens nattverdordning eller en av de alternative nattverdordningene i Gudstjenesteboken. Eller en kan følge ordningen **Høymesse**. Vigseldordningens Inngangsord trer da istedenfor Høymessens. Leddene **Ekteskapsinngåelse** og **Overrekkelse av ringer** kommer på kunngjøringenes plass, og vigseldordningens ledd **Forbønn** erstatter høymessens forbønnsalternativ.
En av lesningene skal være en evangelielesning.
En kunngjør i Inngangsordene at det skal feires bryllupsmesse, for eksempel slik:

L Kjære (navnet nevnes) og (navnet nevnes). Dere er kommet hit til (kirken nevnes) for å inngå ekteskap. Vi er samlet her for å glede oss med dere. Vi skal høre deres løfter til hverandre og be om Guds velsignelse over dere og over hjemmet deres. Dere har også

bedt om å få del i Herrens nattverd når dere nå begynner livet sammen som ektefolk. Vi vil derfor feire denne handlingen som en bryllupsmesse, slik at det er mulig for dem som ønsker det, å gå sammen med dere til Herrens bord på denne dagen.

8. Ektepar som har inngått ekteskap for borgerlig myndighet, kan siden anmode om kirkens forbønn. Se ordningen **Forbønn for borgerlig inngått ekteskap**.

9. Det kan ringes i ca. 5 minutter før og etter vigselshandlingen.

10. Liturgen bærer stola i hvitt.

ORDNING FOR

Vigsel

I løpet av handlingen kan det gis rom for medvirkning av ulike slag. Det kan være medvirkning fra bryllupsfølget ved enkelte av de liturgiske ledd, og det kan være tillegg til handlingen i form av musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med at det tennes lys i lysgloben. Blant de kulturelle innslag kan det også åpnes for elementer som understreker brudeparets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det etter godkjennelse av biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn. Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal disse tilpasses vigselshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Innslag som kommer som tillegg til liturgien, kan plasseres etter ledd 9 **Forbønn**.

Der navnene skal nevnes, kan en bruke fullt navn eller fornavn, etter hva som er naturlig i det enkelte tilfelle. I spørsmålene under ledd 7 **Ekteskapsinngåelse** skal det brukes fullt navn.

1 Preludium/Inngang

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til preludium/inngang.

Brudeparet kan gå sammen fram til koret og sette seg på sine plasser.

Dersom det er ønskelig, kan brudeparet, en eller begge, forlovere, representant(er) for familiene, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon.

Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

2 Inngangsord

Enten *A*

L I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

Eller *B*

L Nåde være med dere, og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Deretter ønskes brudeparet og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

L Kjære (navnet nevnes) og (navnet nevnes). Dere er kommet hit til (kirken nevnes) for å inngå ekteskap. Vi er samlet her for å glede oss med dere. Vi skal høre deres løfter til hverandre og be om Guds velsignelse over dere og over hjemmet deres.

Deretter kan liturgen si

Enten **A**

L Herre, hvor dyrebar din miskunn er!
I skyggen av dine vinger, Gud, søker menneskebarna ly.
De får spise seg mette av det beste i ditt hus,
du lar dem drikke av din gledes bekk.
For hos deg er livets kilde,
i ditt lys ser vi lys. Sal 36,8-10

Eller **B**

L Pris Herren, for han er god, evig varer hans miskunn.
Dette er dagen som Herren har gjort; la oss juble og glede oss på den!
Sal 118,1.24

Eller **C**

L Gud er kjærlighet, og den som blir i kjærligheten, blir i Gud og Gud i ham.
1 Joh 4,16b

3 Salme

---

4 Skriftlesning

L Gud har skapt oss til å leve i fellesskap med ham og med hverandre.
Han har ordnet det slik at mann og kvinne skal være ett
og stadfestet dette fellesskapet med sin velsignelse.
Ekteskapet er Guds gode gave.
Å leve sammen som mann og kvinne
er å leve i tillit og kjærlighet,
dele gleder og sorger
og trofast stå ved hverandres side livet ut.

Guds ord vitner om ekteskapet at det er hellig og ukrenkelig.

Det står skrevet i Første Mosebok:

Gud skapte mennesket i sitt bilde,
i Guds bilde skapte han det,
til mann og kvinne skapte han dem.
Gud velsignet dem og sa til dem:
«Vær fruktbare og bli mange,
fyll jorden og legg den under dere!» 1 Mos 1,27-28a

Og vår Herre Jesus Kristus sier:
Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av
skapte dem til mann og kvinne og sa:
«Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor
og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett.»
Så er de ikke lenger to; deres liv er ett.
Det som Gud altså har sammenføyd,
skal mennesker ikke skille. Matt 19,4-6

L La oss videre høre fra Guds ord.

2-4 av [de følgende tekstene](#) eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene.
Skriftlesningene kan leses av medlemmer av bryllupsfølget.
De som skal lese, går samlet frem til lesepulten.

Brudepar og menighet sitter under lesningen.

Siste lesning avsluttes med:
”Slik lyder Herrens ord.”

Her kan følge

---

5 Salme

Salmen kan erstattes av egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

---

6 Tale

Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4 eller over en annen høvelig tekst.

---

7 Ekteskapsinngåelse

L Kom nå fram til Herrens alter, så vi kan høre deres løfter til hverandre og be om Guds velsignelse over dere og over hjemmet deres.

Brudeparet går fram til alterringen.

Deretter følger

Enten *A*

L For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (brudgommens fulle navn uten tittel): Vil du ha (brudens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?

Brudgommen: Ja.

L Vil du elske og ære henne og bli trofast hos henne i gode og onde dager inntil døden skiller dere?

Brudgommen: Ja.

L Likeså spør jeg deg, (brudens fulle navn uten tittel): Vil du ha (brudgommens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?

Bruden: Ja.

L Vil du elske og ære ham og bli trofast hos ham i gode og onde dager inntil døden skiller dere?

Bruden: Ja.

L Så gi hverandre hånden på det.

Brudeparet vender seg mot hverandre og gir hverandre høyre hånd.
Liturgen legger sin hånd på brudeparets hender.

L For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskap, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk.

Eller *B*

L For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (brudgommens fulle navn uten tittel): Vil du ha (brudens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?

Brudgommen: Ja.

L Likeså spør jeg deg, (brudens fulle navn uten tittel): Vil du ha (brudgommens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?

Bruden: Ja.

L Gjenta nå etter meg.

Brudgom og brud vender seg til hverandre. De gir hverandre hendene og blir stående slik mens de avgir løftet. Liturgen leser løftet ledd for ledd, deretter fremsier brudeparet det, den ene først.

L Jeg tar deg (navnet nevnes) til min ektefelle.

B Jeg tar deg (navnet nevnes) til min ektefelle.

L Jeg vil elske og ære deg

B Jeg vil elske og ære deg

L og bli trofast hos deg i gode og onde dager

B og bli trofast hos deg i gode og onde dager

L inntil døden skiller oss.

B inntil døden skiller oss.

Deretter gjentas løfteavleggelsen på samme måte av den andre ektefellen.

Liturgen legger sin hånd på brudeparets hender.

L For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskap, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk.

Her kan følge

8 Overrekkelse av ringer

Enten **A**

L Gi nå hverandre ringene, som dere skal bære til tegn på løftet om troskap.

Hver av dem setter ringen på fingeren til den andre.

Eller **B**

L Gi nå hverandre ringene, som dere skal bære til tegn på løftet dere har gitt hverandre.
Gjenta etter meg.

Liturgen leser ordene ledd for ledd, deretter fremsier brudeparet dem, den ene først.

L (Navnet), jeg gir deg denne ring

B (Navnet), jeg gir deg denne ring

L som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

B som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

Ringene settes så på fingeren til den andre.

Deretter gjentas overrekkelsen på samme måte av den andre ektefellen.

9 Forbønn

L La oss alle be.

Ekteparet kneler ved alterringen.

Liturgen ber for brudeparet med håndspåleggelse en av følgende bønner, som avsluttes med Herrens bønn. Eventuelt kan også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse.

I

Enten *A*

L Gode Gud, du som har innsatt ekteskapet og velsignet kvinne og mann, vi ber deg: La din velsignelse hvile over (navnet nevnes) og (navnet nevnes) som her kneler for ditt ansikt. Fyll dem med din kjærlighet, og bygg deres hjem i fred. Se til dem i nåde, og styrk dem med din Ånd, så de i gode og onde dager setter sin lit til deg, holder trofast sammen og hjelper hverandre fram mot det evige liv.

Eller *B*

L Gode Gud, vi takker deg for (navnet nevnes) og (navnet nevnes) og for deres kjærlighet til hverandre. Velsign deres liv som ektefolk.

Hjelp dem å holde de løfter de har gitt hverandre, så deres ekteskap kan fylles av tillit, omsorg og glede.

Gi dem evne og vilje til å bygge sitt hjem i fred, så det blir et sted der [barn kan vokse opp i trygghet og] familie og venner kan finne fellesskap.

Du som er veien, sannheten og livet, la dem få vandre i din sannhet. Du som tilgir og leger, hjelp dem å tilgi hverandre. Du som er kjærlighetens kilde, gi dem og alle ektefolk å vokse og modnes i kjærlighet.

II

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning.

Eventuelt kan menigheten synges en bønnesalme (mens brudeparet kneler). Se for eksempel *NoS* nr. 663, 674 eller *Salmer 1997* nr. 273.

III

L La oss sammen be Herrens bønn.

A Fader vår, du som er i himmelen.
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød.
Forlat oss vår skyld,
som vi òg forlater våre skyldnere.
Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.

Brudeparet setter seg på plassene sine.

Her kan følge

10 Musikk/symbolhandlinger

Deltakere i bryllupsfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag.

11 Salme

---

12 Velsignelse

Enten *A*

L vendt mot menigheten
La oss prise Herren.

Menigheten reiser seg.

M Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ✠

M Amen. Amen. Amen.

Eller *B*

L vendt mot menigheten
Ta imot velsignelsen.

Menigheten reiser seg.

L Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ✠

M Amen.

13 Utgang

Orgelmusikk eller annen egnet musikk. Ekteparet går sammen ut av kirken.

*